

Úvod

Rok 2015 priniesol pre Národnú banku Slovenska viaceré výzvy domáceho i nadnárodného rozmeru. Medzi faktory, ktoré ovplyvňovali vývoj v rámci Eurosystému, patrí najmä pretrvávajúce prostredia nízkych úrokových sadzieb a rozširovanie využívania neštandardných nástrojov v podmienkach rastu globálnych rizík, ale aj sfunkčnenie druhého piliera Bankovej únie a zavedenie nového mechanizmu rotácie hlasovacích práv. Domácejmu vývoju dominovali zmeny týkajúce sa rozšírenia kompetencií dohľadu nad finančným sektorom a vznik Rady pre riešenie krízových situácií. V priebehu roka pretrvávala na Slovensku veľmi nízka inflácia, zatiaľ čo v reálnej ekonomike došlo k oživeniu.

V uplynulom roku pokračoval nepriaznivý vývoj vonkajšieho ekonomického prostredia. Rast globálnej ekonomiky klesol na najnižšiu úroveň za ostatných šesť rokov (3,1 % v stálych cenách). Hlavným dôvodom bolo zhoršenie hospodárskeho vývoja rozvíjajúcich sa krajín, keď čínska ekonomika zaznamenala ďalšie spomalenie a viaceré rozvíjajúce sa krajiny závislé od vývozu ropy zápasili s recesiou. Hospodársky vývoj eurozóny sa naopak medziročne zlepšil. Hrubý domáci produkt eurozóny sa vďaka vyššej súkromnej spotrebe a investíciám zvýšil o 1,6 % a miera nezamestnanosti sa počas roka znížila približne o jeden percentuálny bod.

Aj na Slovensku dominoval vplyv domáceho dopytu. Najvyšší hospodársky rast Slovenska za ostatných päť rokov (3,6 % v stálych cenách) bol významne podporený investíciami. Vyššia investičná činnosť súvisela so snahou dočerpať finančné prostriedky štrukturálnych fondov EÚ z predchádzajúceho programového obdobia. Solídny rast domácej ekonomiky sa prejavil vo zvýšení zamestnanosti a v poklese miery nezamestnanosti.

Pokračujúci pokles cien ropy a energetických komodít s následnou nízkou dovezenou infláciou sa prejavili v ďalšom poklese spotrebiteľských cien. V priemere za celý rok sa ceny na Slovensku znížili o 0,3 %. V eurozóne sa spotrebiteľské ceny v priemere za rok 2015 nezmenili.

V reakcii na neželaný vývoj inflácie v eurozóne začiatkom roka 2015 rozhodla Rada guvernérov o rozšírení zoznamu dovtedy uplatňovaných neštandardných nástrojov o nákup cenných papierov emitovaných vládami krajín eurozóny a európskymi inštitúciami. Vzhľadom na pretrvávajúcu nízku infláciu koncom roka rozhodla Rada guvernérov o predĺžení programu nákupu aktív dovtedy, kým sa neprejaví trvalá zmena vývoja inflácie, ktorá bude zodpovedať strednodobému cieľu – inflácii na úrovni nižšej, ale blízkej 2 %. Zároveň sa Rada rozhodla znížiť úrokovú sadzbu pre jednoduché sterilizačné operácie o 10 bázických bodov na -0,30 %.

Rozšírenie eurozóny o ďalšiu krajinu viedlo k významnej úprave procesu rozhodovania o menovej politike. V dôsledku vstupu Litvy do eurozóny dňa 1. januára 2015 bol zavedený systém, na základe ktorého sa guvernéri národných centrálnych bánk vo výkone hlasovacích práv v Rade guvernérov striedajú podľa vopred dohodnutého kľúča.

Po úspešnom zavedení jednotného mechanizmu dohľadu sa pozornosť sústredila na dobudovanie druhého piliera bankovej únie – jednotného rezolučného mechanizmu. V tejto súvislosti začala na Slovensku v roku 2015 vykonávať svoju činnosť Rada pre riešenie krízových situácií (Rezolučná rada). Plnenie úloh potrebných na odborné a organizačné zabezpečenie výkonu jej pôsobnosti a právomocí zabezpečuje nové oddelenie riešenia krízových situácií odboru regulácie NBS.

NBS sa s účinnosťou od 1. januára 2015 stala orgánom ochrany spotrebiteľa pre slovenský finančný trh. Cieľom je prispievať k tomu, aby nedochádzalo k porušovaniu spotrebiteľských práv, aby k náprave dochádzalo čo najskôr a neopakovali sa praktiky, ktoré v minulosti viedli k výraznej nespokojnosti spotrebiteľov. V tejto súvislosti je osobitnou výzvou ochrana spotrebiteľa v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom.

V súvislosti s rozrastajúcimi sa kompetenciami v oblasti dohľadu a ochrany spotrebiteľov a s novými úlohami v oblasti príprav na riešenie krízových udalostí na finančnom trhu sa počet zamestnancov banky medziročne zvýšil na 1 053 zamestnancov.

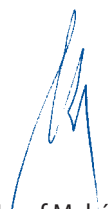
NBS pokračovala v zabezpečovaní plynulej prevádzky a podpory retailového platobného systému SIPS a platobného systému TARGET2-SK. Zároveň sa NBS v roku 2015 venovala prípravám na zavedenie systému TARGET2 Securities, ktorý umožní cezhraničné vyrovnanie transakcií s cennými papiermi. Celková hodnota i počet transakcií uskutočnených v TARGET2 sa medziročne znížili, v SIPS sa naopak zvýšili, pritom po-

čet účastníkov oboch systémov sa medziročne nezmenil.

Z oblasti emisnej činnosti a peňažného obehu je zaujímavé spomenúť, že celková kumulovaná čistá emisia, rozdiel medzi hodnotou eurových bankoviek a mincí vydaných do obehu a prijatých z obehu na Slovensku, prekročila 10 mld. €. Popri bežných obehových minciach vydala NBS v roku 2015 aj dve pamätné mince v nominálnej hodnote 2 € a tri zberateľské mince z drahých kovov.

V roku 2015 dosiahla NBS hrubý zisk viac ako 144 mil. €, väčšina prostriedkov bola prevedená do všeobecnej rezervy na finančné riziká, čistý zisk predstavoval 4,6 mil. €.

Apríl 2016

Jozef Makúch
guvernér